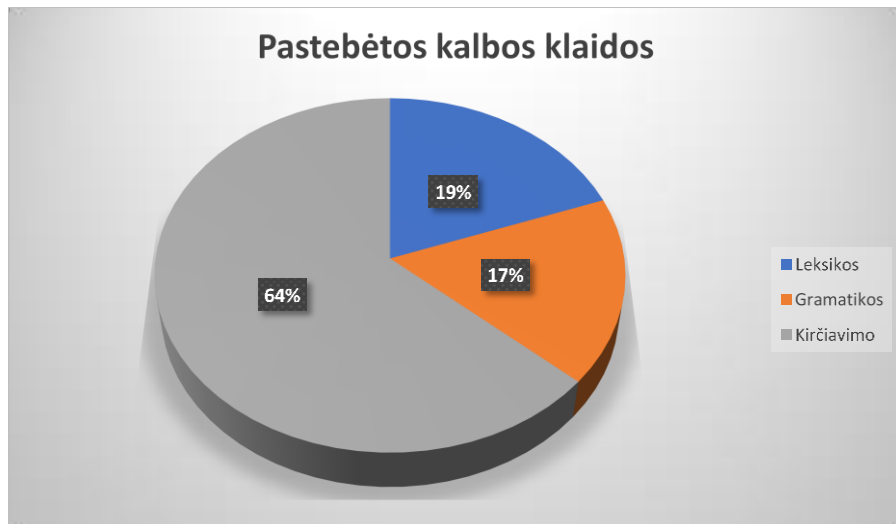

Antrą metų ketvirtį televizijos ir radijo laidose pastebėtų kalbos klaidų apžvalga

Per antrą šių metų ketvirtį Inspekcija patikrino 5 sporto transliacijas, 18 televizijos ir 14 radijo laidų. Pastebėta leksikos, gramatikos ir kirčiavimo klaidų.

Pateikiame pastebėtų klaidų apžvalgą.

Leksikos klaidos

Buvo vartojami vertiniai *didžiulis ačiū, kaip taisyklė, kas liečia*:

sakom didžiulį ačiū (=labai, širdingai, nuoširdžiai ačiū, dėkui, labai dėkojam) „Last mile“; kas liečia papildus, (=dėl papildų – tai) kai kurie žmonės negali gerti papildų; tvarkosi, švarinasi ir, kaip taisyklė, (=paprastai) suka galvą.

Ne ta reikšme buvo vartojami žodžiai *išpildyti, nuimti, pastoviai, rastis, senai, užsidėti*.

Išpildyti nevert. r. „atlikti“, „įgyvendinti“, „įvykdyti“:
labai neblogai išpildytas (=realizuotas; sužaistas; atliktas) epizodas;
nepavyksta kokybiškai išpildyti (=įgyvendinti) šio sumanymo;
ar Norbertas padės išpildyti (=atlikti) šią dainą.

Nuimti nevert. r. „pašalinti“:
norėjau įtampą nuimti (=pašalinti; sumažinti).

Pastoviai nevert. r. „nuolat, nuolatos“:
pastoviai (=nuolat; nuolatos) kuria sau progas;
tikslumą nulemia pastovus (=nuolatinis) varžovų kontaktas ir kvėpavimas į nugarą.

Rastis nevert. r. „būti“:
randamės (=esame) pas Vytautą svečiuose.

Senai nevert. r. „seniai“:

senai (=seniai) renka milijonus internete;
senai (=seniai) matėmės.

Užsidėti nevert. r. „užsivilkti“, „užsijuosti“, „užsisiegti“:
svarbu užsidėti (=užsijuosti; prisijuosti) ir prijuostę.

Gramatikos klaidos

Daryta klaidų vartojant vardininką, naudininką, galininką, įnagininką, prielinksnius *ant, į, prie, už*, polinksnį *pagalba*, jungiant sakinio dalis, vartojant įvairias formas.

Vardininkas nevertotinas neapibrėžtam kiekiui reikšti su veiksmažodžiu *būti* (*yra, buvo ...*):
ar būtų kokios didelės traumos (=kokių didelių traumų);
ar yra kokie konkretesni siūlymai (=kokių konkretesnių siūlymų);
yra tam tikros kliūtys (=tam tikrų kliūčių);
O rekonstruojant kokie sunkumai (=kokių sunkumų) buvo.

Abstrakčiųjų priesagos *-imas, -ymas* daiktavardžių **naudininkas** nevertotinas tikslui su paskirties atspalviu reikšti:
ieškoti geresnių galimybių atakų užbaigimui (=atakoms užbaigti).

Galininkas nevertotinas objektui reikšti su veiksmažodžiais „atstovauti, klausytis“:
turėtų atstovauti tautines mažumas (=tautinėms mažumoms);
tie, kas klausė laidą (=laidos), tikrai supranta;
visos, kas mus (=mūsų) klausot, šiandien galvojat.

Galininkas nevertotinas su neiginiu:
neužtrunku penkias valandas (=penkių valandų).

Galininkas nevertotinas su judėjimo reikšmės veiksmažodžiais tikslui arba siekimui reikšti:
bus galima eiti rinkti svajonių suknelę (=svajonių suknelės).

Būdvardžių (ir būdvardiškai vartojamų žodžių) **įnagininkas** nevertotinas būviui reikšti:
namuose išmokęs būti labai rūpestingu (=rūpestingas);
reikia būt budriu (=budriam);
savo nuolatinį judėjimą galim padaryti sąmoningesniu, tvaresniu ir draugiškesniu aplinkai
(=sąmoningesnį, tvaresnį ir draugiškesnį aplinkai).

Ant nevertotinas būdai su priemonės atspalviu reikšti:
pakepame ant alyvuogių aliejaus (=pakepame alyvuogių aliejuje; pakepame su alyvuogių aliejumi).

Į nevertotinas objektui reikšti su žodžių junginiu *skirti dėmesį (dėmesio)*:
galėsime daugiau dėmesio skirti į tai (=skirti tam), kokie žaidėjai pasirodys.

Polinksnis **pagalba** nevertotinas priemonei reikšti:
tą bandysiu padaryti su peilio pagalba (=peiliu);
trintuvo pagalba (=trintuvu) viską sutrinti;
įrengė modernų židinį šviestuvo pagalba (=panaudodami šviestuvą).

Prie nevertotinas veiksmo sąlygoms reikšti:

prie 1:0 greičiau stengėsi (=esant 1:0 greičiau stengėsi) atakuoti;

pats prie progos (=atsiradus progai) nevengiantis sėstis prie lenktyninio automobilio vairo.

Už nevertotinas su veiksmožodžiu „džiaugtis“ objektui su priežasties atspalviu reikšti:

norėčiau pasidžiaugti už Jus (=pasidžiaugti Jumis; pasidžiaugti Jūsų poryčiais).

Padalyvis nevertotinas šalutiniam to paties veikėjo veiksmui reikšti asmeniniuose sakiniuose (vietoj pusdalyvio ar dalyvio):

važiuoja maksimaliai lėtai išlaikant (=išlaikydamas) pirmą poziciją;

norint (=norėdamas) patekti į darbo zoną pirmiausia patenki į poilsio zonas;

gali surasti tuos tarpelius atliekant (=atlikdami) perdavimus;

žvelgiant (=žvelgdamas) į tokius sportininkus supranti.

Bendratis su jungtuku **kad** nevertotina tikslui reikšti:

įpilu vandenuko, kad nuskalauti (=nuskalaučiau) druską;

praranda poziciją pristabdydamas, kad išvengti (=išvengtų) susidūrimo su kolega.

Žodžių junginys **tuo pačiu** (prieveiksmio reikšme) neteiktinas vienerūšėms sakinio dalims ar sakiniams jungti:

fiziškai buvo sudėtinga, bet tuo pačiu (=kartu) ir emociškai;

išlošė ne tik dėl spartesnio darbo, bet tuo pačiu (=bet kartu) padidino sandėlio talpą;

pasivaikščiokime dar po Mažeikius ir tuo pačiu (=kartu) aplankykite interjero dizainerę Redą;

galima išlikti blondine, bet ir tuo pačiu (=kartu) visiškai pasikeiti.

Vietovardžių kirčiavimo klaidos

Mažeikius (=Mažeikiūs);

Áiriją (=Aĩriją);

su Euròpa (=Europà);

Genùjoje (=Gėnujoje);

Glāzge (=Glazgė);

Kanāda (=Kanađà);

Kipre (=Kiprė).

Kalbos klaidos titruose

Laidų titruose dažniausiai buvo neskiriami prijungiamieji sakiniai:

Ir aš visą laiką kur (=laiką, kur) kas paklausia, iš karto pristatau savo pusryčius;

Kartais jeigu (=Kartais, jeigu) yra, tų prieskoninių žolelių įpjaustai;

skaičiau, dabar tiksliai nepasakysiu kurioj (=nepasakysiu, kurioj) knygoj, net buvo bandoma įrodyti;

Žinote ką (=Žinote, ką) aš vieną kartą pagalvojau;

Kaip manote kiek (=manote, kiek) ekonomika, finansai yra vis dar aktualūs.